

HÅ KOMMUNE

SENTRALADMINISTRASJONEN

Det Kongelige Kommunal- og
postmottak@krd.dep.no

Dykkar ref.

Vår ref.
07/3540-8
1328/08 HBE

Arkivkode
103

Stad/Dato
Varhaug, 18.01.2008

HØRING - SØRHEIMUTVALGET - INNTEKTSYSTEMET FOR KOMMUNENE.

Det vises til departementets brev av 26.10.2007.

Hå formannskap har i møte 15.01.2008, sak 03/08, vedtatt å gi uttalelse i saken som vist i vedlegg.

Med hilsen
HÅ KOMMUNE

Harald Berglie
økonomi- og plansjef

Kopi:

ks@ks.no. (Uttalelsen er i samsvar med rådmannens innstilling,
jf. tidligere oversendt uttalelse.)

Høringsuttale frå Hå kommune:

Innbyggjartilskot/Utgiftsutjamninga

Det er ein stor ulempe at utvalet ikkje fekk vurdere heile den statlege finansieringa av kommunane. Utvalet fekk ikkje vurdere kriteria i inntektssystemet og utgiftsutjamninga. Dei forutset derfor at denne er korrekt i forhold til behov. Det stiller vi store spørsmål ved om den er. Det bør setjast ned eit utval som skal sjå på alle kriteria i inntektssystemet og vektinga av desse. Det blir jo også ei stor endring når barnehagetilskotet skal innlemmast i rammetilskotet. Det er viktig at barn 1-5 år nå blir gitt tilstrekkeleg vekt i kriteria og at staten fullfinansierer full barnehagedekning. Elles blir det slik at ved overgang til rammefinansiering og objektive kriterier vil kommunar med full barnehagedekning overfører midlar til kommunar som fortsatt ikkje har klart målsettinga.

Nivå på og utforming av inntektsutjamninga

Det er i dag store skilnader mellom kommunane sine inntektsnivå. Dette skuldast i stor grad ulike skatteinntekter. Her er spørsmålet kor mykje ein vil ta frå dei rike og gje til dei fattige. Her må omsynet til lokal forankring med lokale skattar vurderast opp mot omsynet til at alle kommunar skal vera i stand til å gje eit godt tilbod til innbyggjarane. I dag er det nok for store skilnader og noko av skilnaden bør utjamnast. Om dette skal vera 60 % eller høgare er vanskeleg å vurdere. Det er i alle fall slik i dag at mange folkerike kommunar i utkanten av stor byar har relativt låge inntekter. Også kommunar i utkantstrokk kan ha låge skatteinntekter, men mange av desse blir kompensert med regionaltilskot, Nord-Noregtilskot eller skjønnstilskot og andre er kraftkommunar med store inntekter frå konsesjonskraft og eigedomsskatt på verker og bruk.

Forslaget til inntektsutjamning må også sjåast i samanheng med om selskapsskatten fortsatt skal vera kommunal.

Selskapsskatten som kommunal skatt

Finansdepartementet har i dag full styring med nivået på selskapsskatt. Når skatten aukar for mykje, blir det kommunale skattøyre sett ned – noko som skjedde for selskapsskatten vi får utbetalt i år. Det kommunale skattøyre vart nedsett frå 4,25 % til 3,5 % for at ikkje selskapsskatten skulle auka for mykje sett frå Finansdepartementet sin synsvinkel.

Lokal næringsutvikling er svært viktig for eit levande lokalsamfunn og verdien for kommunen går langt ut over om kommunen får selskapsskatt eller ikkje. Det er likevel viktig prinsipielt at kommunen sine skatteinntekter bør spegla skattebetalinga frå så vel private som næringsliv i kommunen.

Hå kommune meiner at selskapsskatten skal bestå som kommunal skatt. At den har store omfordelingsverknader, er eit argument for å auke skatteutjamninga.

Regionalpolitiske grunngevegne tilskot innanfor inntektssystemet

Hå kommune meiner det er fornuftig å ha eit distriktspolitisk tilskot for å fremme grunnlag for busetnad i heile landet. Eit tilskot framfor mange gir ein lettare oversikt over verkemidla som blir brukt.

Tilskotet skal ivareta avstandsulemper og dårlege resultat med omsyn til sysselsetting, befolkningsutvikling og inntekt. Dette betyr at ein del små kommunar i Sør-Noreg om i dag mottar regionaltilskot ikkje lenger vil få tilskot. I Rogaland vil kommunar som Utsira, Kvitsøy og Bokn tape stort på omlegginga. Sjølv om det blir innført ein inntektsgaranti, vil verknadene for desse kommunane over tid bli store. Hå kommune vil be om at det blir sett på ny på verknadene av forslaget for desse kommunane og andre i tilsvarende situasjon.

Dykkar ref.	Vår ref.	Arkivkode	Stad/Dato
	07/3540-8 1328/08 HBE	103	Varhaug, 18.01.2008

Behovet for egne tilskot til vekst- og fråflyttingskommunar og oppdaterte folketal

Tidspunkt for oppdatering av folketal er problematisk for innbyggjartilskot og utgiftsutjamninga. Det er ein ting å framskrive befolkningssamansetninga i eigen kommune, men vi må framskrive for heile landet for å kunne budsjettere rammetilskotet. Det vil vera ein fordel at utvalet sitt forslag blir vedtatt slik det ligg føre.

Vi ser ein del problemstillingar i samband med utrekninga av vekstkompensasjonstilskotet. Det er vel mest interessant å kompensera kommunar med vedvarande vekst over lengre tid. Investeringar i infrastruktur tar tid og veksttilskotet bør derfor basera seg på ein lengre vekstperiode som t.d. vekst over ein femårsperiode.

Hå kommune føreslår at vekstkompensasjonen ikkje får bindingar til folkeveksten i landet, men til ein årleg vekstrate.

Hå kommune føreslår at årleg folkevekst på over 1,3 % pr år over ein femårsperiode gir grunnlag for tilskot.

Storleiken på skjønnsramma innanfor inntektssystemet

Hå kommune er meiner det er greitt at skjønnsramma blir redusert når også faste tilskot blir tatt bort frå skjønnsramma slik at skjønntilskotet blir basert på skjønn i kvart einskild tilfelle.

Behovet for overgangsordningar i inntektssystemet

Det er bra det blir innført ein inntektsgaranti slik at inntektsutviklinga frå år til år ikkje avvik meir enn 300 kr pr innbyggjar frå landsgjennomsnittet. Dette gir meir forutsigbare inntekter i åra framover. Jfr. likevel neste punkt om vertskommunetilskot.

Vertskommunetilskot

I dag er det slik at ved bortfall av tidlegare HVPU-klientar, blir det øymerka vertskommunetilskotet redusert forholdsvis og desse midlane overført til overgangsordninga i inntektssystemet. Midlane blir då trappa ned gradvis for å ivareta at utgiftsreduksjon ved bortfall vil måtte skje over tid. Sørheimutvalet sitt forslag til inntektsgranti kan gi store utslag for vertskommunane og oppheve denne gradvise nedtrappinga. Hå kommune ber om at dette omsynet blir vurdert særskilt.